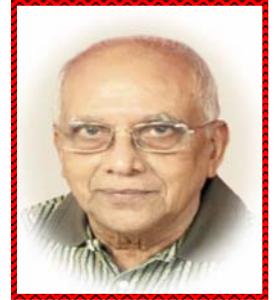

క రిజె కథలు

- సింగీతం శ్రీవిష్ణురావు

నా మాట

అప్పడెప్పుడో - కాలేజీల కాలం. భాసా సుబ్బారావుగారు, గోరా శాస్త్రిగార్ల ప్రోత్సహంతో భారతి, స్వతంత్రాలంటి పత్రికల్లో కొంతకాలం నా రచనా కేళి సాగింది. అనాడు రాసిన "అంత్యఫుట్టం" నాటికను ఇప్పుడు కూడా ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలాంటి చోట్ల ప్రదర్శిస్తున్నారంటే అదో తృప్తి. ఆ రోజుల్లోనే టంగుటూరి సూర్యకుమారిగారు నటించి, ప్రదర్శించిన 'చిత్రార్పన' నాటకం పాటలతో సహా రాశాను. ఈ ప్రదర్శనను పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు డిలీలో చూశారు. ఆ తర్వాత టామ్ బకన్ అనే స్నాట్లండ్ రచయిత దీనిని ఇంగ్లీషులో తర్రుమా చేస్తి, దీన్ని అమెరికాలో తెలుగు పాటలతో ప్రదర్శించారు. ఈ తర్వాత నేను పెద్దగా రాసిందేది లేదు. "మీ సినిమాలకి మీరే మాటలు రాస్తే భాగుంటుంది" అని జంధ్యాలగారు చాలాసార్లు చెప్పారు. ఆయన మాటల్ని కాదనలేక పుష్పక విమానం తీశాను. "మీరు పాటలు రాయండి" అంటూ వేటూరిగారు ఎప్పుడూ ప్రోత్సహిస్తూ వుండేవారు. 'బైరవద్వీపం' లో ఒకపాట ఆయన రాయాలుంది. ఎన్నాళ్ళకూ ఆయన దర్శనం లభించకపోయేసరికి గత్యంతరం లేక నేనే "విరిసినది వసంతగానం" పాట రాశాను. ఆ పాట బాగా రాశానని వేటూరిగారు మెచుకోవడం నాకొచ్చిన పెద్ద అవార్డు.

మళ్ళీ ఇన్నాళ్ళకు కాలేజి రోజుల ఉత్సాహం మళ్ళీ పుట్టుకొచ్చింది. ఆ రోజుల్లో పింగళి నాగేంద్రరావుగారు నా చేత స్నిఘ్పు ఒక రఫ్ వర్షన్ సీన్లు రాయించేవారు. వాటిల్లోంచి ఎన్నో ఐడియాలూ, శ్రీకృష్ణార్పునయుధంలో అర్పునుడి పేరు 'అజిభీధఫపావిశ్వేసకి' లాంటివి ఎన్నో వచ్చేవి. ఇంట్లో వాటిని ఫెయిర్ కాపీ చేసి పని నా అర్థాంగి కల్యాణిది. మళ్ళీ ఆ రోజులు గుర్తొచ్చేలా ఈ కథల్ని కల్యాణే ఫెయిర్ కాపీ చేసింది. ఈ కథల్ని ఆనందిస్తూ - "ఎంజాయ్" చేస్తూ అంటే కరెక్షన్గా చెప్పామనిపిస్తుంది - రాశాను. చదివిన వాళ్ళూ ఎంతో కొంత ఎంజాయ్ చేస్తి మరింత ఆనందిస్తాను.

సింగీతం శ్రీవిష్ణురావు.

మిత్రులు సింగీతం శ్రీవిష్ణురావుగారికి నాకూ కనీసం 50 ఏళ్ళ పరిచయం. ఆయన భారతికి 'అంత్యఫుట్టం' రాసి రోజుల్లో నేనూ భారతికి రాస్తున్నాను. దరిమిలాను ఆయన సినిమా రంగంలో ఫీరపడిన తర్వాత యిద్దరం కలిసి చాలా సినిమాల్లో పనిచేశాం. ఆయన దర్శకత్వం, వౌంచిన సినిమాలకు నేను రచన చేశాను. ఆయన దర్శకత్వంలో నేను నటుడిగా పనిచేశాను. ఈ రెండూ చెయ్యకపోయినా ఆయన తీసే అన్ని సినిమాల కథలూ ముందుగా నాకు చెప్పి నాతో చర్చించడం ఒక ఆనవాయితీ. నాకు వారి నాన్నగారు రామచంద్రరావుగారు తెలుసు. ఈ విషయాన్ని ఇంత విపులంగా, ముందు చెప్పడానికి కారణం - ఆయన సెన్సోఫ్ హ్యామర్ట్‌తో నాకు అయిదు దశాబ్దాల బంధుత్వం ఉన్నదని చెప్పడానికి.

'ఆదిత్య 369'లో నేను, టినూ ఆనంద్, అమేషపురీ నటిస్తున్నాం. మరొకరెవరో గుర్తులేదు. వాళ్ళ చెపులకి వైరల్ బిగించి - భయంకరంగా వయులిన్న వాయించే ఏర్పాట్లు చేశారు. ఆ శబ్దాలకి వారి చెవుల్లోంచి రక్తం కారుతుంది. నా చేత ఒక డైలాగ్ చెప్పించారు శ్రీవిషాసరావుగారు. నా బాస్ అమేషపురీతో అంటాను. "బాస్, మీరు చాలా గొప్పవారు. వయోలిన్ ద్వారా అద్భుతమైన 'వయులెన్'ని స్ఫూర్ణించగలుగుతున్నారు" అని. ఇది ఎప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చినా గిలిగింతలు పెట్టినట్లు నమ్మకుంటాను.

శ్రీవిషాసరావుగారు రాసిన కథల్ని చదవడం ఇదే మొదటిసారి. చదివాక - మొదట నిర్ధారితపోయాను. కారణం మెల్లగా చెబుతాను. అచి చిన్నిపిల్లల కథల్లాగ అతి సరళంగా, అమాయకంగా చెంయి పట్లుకుని నడిపిస్తున్న పసివాడిలాగా నడిపించుకుపోయాయి. మంచి కథకి అది మొదటి, గొప్ప లక్ష్మణం.

కాగా, మంచి భాష నేర్చేవాడు భాష శాస్త్రికావడం, బాగా పాడేవాడు తాలం బ్రహ్మయ్య, శివ భక్తుడు కాశీ విశ్వేశ్వరయ్య కావడం, దుర్మార్గులు కోరమిసాల కోటయ్య, మిడిగుడ్ల సిద్ధయ్య కావడం - యివన్నీ చిన్నిపిల్లల కథలకి ఏమి తికమకలు లేని Stylistisation. ఇక్కడితో ఈ కథలకి సంబంధించిన చిన్నిపిల్లల ముద్ర ఆగిపోతుంది. చదివించే గొప్ప గుణాన్ని వాక్యాల, పేర్ల సన్నిఖేశాలతో సాధించారని చెప్పడమే నా ఉండేశం. అయితే వీటికి కేవలం చదివించే గుణం మాత్రమే ఉన్నదని సరిపెట్టుకోవడానికి వీలులేదు. లోకథర్మాన్ని, లోకం తీరునీ, సమాజ స్వరూపాన్ని అతి సునిశితంగా, కాని సున్నితంగా వెక్కిరించే - అది కేవలం వెక్కిరింత మాత్రమే కాదని అనిపించే సెన్సోఫ్ పాయామర్ని జతచేశారు. అదీ ఈ కథల్లో రచయిత సాధించినది.

సరళంగా చదివించి, సరసంగా నవ్యించి, 'అమ్మా!' అని తుఖ్యిపడేటట్లు చేసి సమాజంలోని వైపరీత్యానికి కనుబొమ్మలు ముడివేయడమో, కత్తులు నూరడమోకాక, నమ్మతూ గాటుపెట్టే అందమయిన ఆయుధాన్ని సానబెట్టారు రచయిత ఈ కథల్లో. ఈ ధోరణిలో మార్క్యోల్యున్, భమిడిపాటి కామేశ్వరరావు వంటి రచయితల్లి స్వరణకు తెస్తారు రచయిత. అసలు ఏ రచయితయునా సమాజంలో అవకతవకల్లి చూసి కళ్ళెరజేయడం అతని పరిధిని దాటడం అనిపిస్తుంది నాకు. కానీ వ్యగ్రతల్లి చూపి నవ్యస్తూ వాటిని పారకుడి స్వపూర్లోకి తీసుకురావడం రచయిత పరిమితిగా నేను నమ్ముతాను. No Social Problem can be solved by any writer on paper. He can only create the consciousness. హస్యం ఆ అపశ్యతిని ఫోకస్లోకి తెస్తుంది. ఆలోచించేట్లు చేస్తుంది. అంతవరకే రచయిత పని. తరువాత ఏ పనిని చెప్పటినా అది తనదికాని పనిని నెత్తిన వేసుకోవడమే అవుతుంది.

కొట్టండి చంపండి అనేవాడికంటే, అవినీతిని నమ్మతూ అలంకరించి, కితకితలు పెట్టే రచయిత మంచి పౌచ్చరికని చేయగలుగుతాడని నేను నమ్ముతాను. ఆ పనిని చాలా బాధ్యతగా, గంభీరంగా, ప్రాఘపనల్గా, తనకి వారసత్వంగా వచ్చిన సెన్సోఫ్ పాయామర్తతో ప్రతీ కథలోనూ చేసి చూపించారు.

హస్యానికి అద్భుతమైన పదును ధ్వని. కేవలం నవ్యించే హస్యం - వెకిలిగానూ, కొండకచో వెగటుగానూ ఉండవచ్చు. కానీ సమాజశిలాన్ని చిన్న గాటుతో ఉలిక్కిపడేటట్లు చేయడం ఆరోగ్యకరమైన ఉత్తమ హస్యం లక్ష్మణం. వెకిలి 'ధ్వనుల'ను రాబట్టే చాలామంది రచయితలు మనకున్నారు. అర్థంలేని 'పన్'లను వాడి కంపు కొట్టించే ఘనులున్నారు. నాకు వీరందరి మధ్య సింగితం ప్రత్యేకంగా, విభిన్నంగా దర్శనమిస్తారు. ఈ మాట చెప్పున్నప్పుడు నా మనస్సులో మార్క్యోల్యున్ ఉన్నారు.

అయిన ఎప్పుడో ఇండియా వచ్చారట. దక్కిణాదిన చాకలి బండమీద బట్టలు ఉతకడం చూశారట. "అహో! ఒక్క భారతదేశంలోనే బట్టల్లో బండల్లి బద్దలు కొట్టే విచిత్రాన్ని చూశాను" అన్నారట.

హస్యానికి వింతకోణం, సంధించగలిగితే వింత పదునూ, సమర్థుడి చేతుల్లో వింత అప్రముంగా కాగలదు. ఈ పనులన్నీ చేయగల నిష్ఠాతుడు సింగితం శ్రీవిషాసరావు. చేసి చూపిన వేదిక - "క రాజు కథలు."

గొల్లపూడి మారుతీరావు

భజన విజయం

క రాజుగారి రాజ్యంలో ఉన్న ప్రత్యేకతల్లో ఒకటి అక్కడున్న నరనారాయణుల ఆలయాలు. ఇవి రెండు. నగరం ఉత్తరాన నారాయణుడి గుడి వుంటే దక్కిణాన నరుడి గుడి ఉంది. ఒకప్పుడు నరనారాయణులకు ఒకే దేవాలయం ఉండేదట. అప్పుడున్న ఒక రాజుగారికి నరనారాయణులు స్వప్పంలో కనిపించి ఇచ్చిన ఆజ్ఞాపకారం నగర క్షేమం కోసం నారాయణునికి వేరేగా, నరుడికి వేరేగా దేవాలయాలు కట్టడం జరుగిందంటారు. ఎలాగైతేనేం, ఇవి అరుదైన ఆలయాలు. కానీ రానురాను వీటిని సందర్శించే జనం సన్మగిల్లతున్నారనేదే క రాజు ఆవేదన. దీనికి ముఖ్యమైన కారణం అక్కడున్న పూజారి బాగా వ్యధాప్యంలో ఉండడం. పైగా రెండు గుడులూ అతనే చూసుకోవల్సింది. ఏ గుడికి ఎపుడొస్తాడో తెలిదు. దానికి తోడు ఈ వయస్సులో అతను అర్పన చేస్తుంటే ఎవరికి వినపడేదికాదు. దీంతో భక్తులకు గుడికెళ్ళాలనే ఉత్సాహం అంతగా ఉండేదికాదు.

క రాజు మంత్రిని పిలిపించి తన ఆలోచనని వివరించాడు.

"మంత్రీ! మీరు వెంటనే ఇప్పుడున్న వ్యధ పురోహితునికి పారితోషికంతో పాటు విశ్రాంతిని జతచేసి ఇప్పించండి. ఆ తర్వాత ఒక సమర్థుడైన వ్యక్తిని ఎంపిక చేసి అతన్ని పెద్దదైన నారాయణస్వామి ఆలయానికి పూజారిగా నియమించండి" అన్నాడు.

"మరి నరుడి గుడికి..?" ఏదో చెపుబోయాడు మంత్రి.

"అది చిన్న గుడేగా! దాని కెవర్లో చూడమని మన ధనపాలుడికి చెప్పానులెండి" అన్నాడు క రాజు. మొత్తం పెత్తనం తన చేతికిందే ఉండాలని మంత్రి ఇష్టపడ్డా, క రాజు ఆజ్ఞ అయిన తర్వాత ఏమీ మాట్లాడలేక సరేనన్నాడు.

మంత్రి రాజ్యమంత్రా గాలించి చివరకు కేశవశర్మను ఎంపిక చేశాడు. కేశవశర్మ సంస్కృతంలో అసమాన పండితుడే కాక వివిధ పూజా ప్రత నిర్వహణలో ఉధండుడు అతని కంఠంలోంచి ఖంగుమంటూ సుప్రభాత శల్కోకాలు, సహస్ర నామార్పనలూ దొర్చుతూంటే వాటి ఉచ్చారణా స్వచ్ఛతకు, పవిత్రతకు విజ్ఞలు ముగ్ధులయ్యేవారు. కేశవశర్మ కూడా దీన్ని దైవ కట్టాడంగా ఎంచి ఉద్యోగాన్ని సవినయంగా స్వికరించాడు.

క రాజు రాజ్యంలో మంత్రికి అనుచరులుగా వివిధ శాఖలకు సంబంధించిన ఉన్నతాధికారులున్నారు. ఆర్థిక విషయాలను చూసుకునే ధనపాలుడు, పసివారి క్షేమం చూసుకునే శిశుపాలుడు, ఇంకా గృహపాలుడు, న్యాయపాలుడు - ఇలా ఎందరో, వీరిలో ధనపాలుడు ముఖ్యుడు. ఎవరేం చేయాలనుకున్నా ధనపాలుని అనుగ్రహం తప్పనిసరి నగరంలోని బాలకవులు ధనపాలుని గురించి ధనపాలుడు కోపించిన

కనుమరుగో కాసులన్ని క్షుణమున మటియా

ధనపాలుడె కరుణించిన

కనకపు వర్షములె కురియు గదరా సుమతీ

అంటూ విలాసంగా పాడుకునేవారు. ఈ విషయం క రాజుకు కూడా తెలుసు కనుక, మంత్రిని నొప్పించక ధనపాలుని ఆదరిస్తూ చిన్నగుడికి ఒక పుజారిని చూడమని అతన్ని ఆదేశించాడు.

దీర్ఘంగా ఆలోచించి ధనపాలుడు నారాయణ శర్మ అనే వ్యక్తిని ఎంపిక చేశాడు. ఈ వార్త విని తెలిసినవాళ్ళు ఒకరికొకరు ప్రశ్నార్థకంగా చూసుకున్నారు. ఎందుకంటే నారాయణశర్మ పెద్దయాగాలు, హరోమాలు చేయగలిగిన సమర్థుడు కాదు సరికదా, చిన్నప్పుడు స్వల్పకాలం సంస్కృత పారశాలలో చదివాడట. అదెప్పుడో మర్చిపోయింటాడు. ఇప్పుడు అతని ముఖ్యమైన వ్యాపకం ఊళ్ళో పండుగలు,

ఉత్సవాలు వచ్చినపుడు ఇంట్లోనే ప్రసాదాలు తయారుచేసి దేవుడికర్మంచి వాటిని అమ్మడం. నారాయణుడి ప్రసాదమన్న భక్త్యాలన్న జగత్తోభ్యాతం. అయినా ఒక పూజారిగా ఇతన్ని నియమించడం ఏమిటని కొందరి సందేహం.

ధనపాలుని ఈ నిర్మయంలో ఒక రహస్యం ఉంది. నగరంలోని చిన్న, పెద్ద వ్యాపారస్థలందరూ ప్రతినెల ధనపాలుడి దర్శనం చేసుకోవడం ఎప్పట్టుంచో వస్తున్న అలవాటు. దీన్ని "ఉభయకుశలోపరి కార్యక్రమం" అంటూండేవారు. తమ దగ్గరకు వచ్చిన ఒక్కకృతినీ ధనపాలుడు "రెండూ రెండూ కూడితే ఎంత?" అని ప్రశ్నించేవాడు. వచ్చిన వారంతా "నాలుగు" అని చెప్పి నాలుగు వరహాలిచ్చి వెళ్లిపోయేవారు. ఇదే ప్రశ్నను నారాయణశర్మను మొదట్లో కలిసినప్పుడు కూడా అడిగాడు. నారాయణశర్మ మాత్రం అందరిలా కాకుండా "కూడితే ఎంత వుండాలని మీ కోరిక?" అని అడిగాడు. ఈ జవాబు ధనపాలుడికి చాలా నచ్చింది. అప్పట్టుంచే నారాయణ శర్మ ధనపాలుడి నమ్మకస్థల్లో ఒకడు. ఆ నమ్మకంతోనే ఈనాడు నరుడి గుడికి అతన్ని పూజారిగా నియమించాడు.

మంత్రి మాత్రం ఈ వార్తాపిని లోలోని సంతోషించాడు. నోట పలుకురాని నారాయణుడు ఎటూ పూజారిగా విషపుడైతాడు. దాంతో ధనపాలుడికి ఎనలేని అప్రతిష్ట వస్తుంది. ఆ సమయం కోసం వేచి ఉన్నాడు మంత్రి.

ఒక శుభ ముహూర్తాన కేశవశర్మ నారాయణ గుడిలో పూజలు మొదలెట్టాడు. గంభీరమైన కంఠస్వరంతో కూడుకున్న అతని స్వచ్ఛమైన మంత్రాచ్ఛారణ గర్భగుడిలో మారుమోగింది. కానీ దాన్ని ఆనందించడానికి అక్కడ పట్టమని పదిమంది కూడాలేరు.

అదే సమయంలో నారాయణశర్మ నరుడి గుడిలో పూజలు ప్రారంభించడానికి సన్నద్ధుడయ్యాడు. అతనికి ఒక్క ముక్క మంత్రం రాకపోయినా ముఖం మాత్రం సర్వజ్ఞానికున్న మందహసంతో తొణికిసులాడింది. అప్పుడక్కడున్న ఉఱ్ఱోని భక్తులు అయిదారుగురే. కానీ నారాయణ శర్మ ఒక కొత్త ప్రక్రియకు నాంది పలుకుతూ తన శిష్యుబ్యందాన్ని ఉద్దేశించి, "చూడండి! నేను మంత్రాలు చదువుతూ మీరు యాంత్రికంగా వింటూంటే దానివల్ల భక్తిభావం పుట్టదు. పుణ్యలాభం లభించదు. అందుకని నేను అర్పన మొదలెట్టిన క్షణాన మీరందరూ భక్తిగా,

జయ జయదేవా నరదేవా

జయహో జయహో నరదేవా

అంటూ భజన మొదలెట్టండి. అర్పన కొనసాగించినంతోపూ భజన కూడా కొనసాగాలి. అప్పుడు మీకు నరభగవానుని కట్టాడు సంపూర్ణంగా లభించగలదు" అన్నాడు.

ఈ ఉపదేశం శిష్యులకు ఉద్దేశించినదైనా దాని ప్రభావం వల్ల అక్కడి భక్తులందరిలో ఒక కొత్త చైతన్యం ఆవరించింది. నారాయణశర్మ 'ఓం' అనీ అనగానే అందరూ 'జయ జయ నరదేవా' అంటూ భజనలు మొదలెట్టారు. నారాయణుడు మధ్య మధ్య 'ఓం' అంటూ ఏదో మంత్రం చెప్పినట్టు పెదిమలు కదిలిస్తున్నాడు. భక్తులిదేం పట్టించుకోలేదు. వాళ్ళ భజనలో వాళ్ళ పూర్తిగా తన్నయులై ఉన్నారు. పూజ ముగిసింది. భక్తులు ఈ కొత్త ప్రక్రియకు ఆనందం వెలిబుచ్చుతుండగా నారాయణుడు లోపల్నంచి ప్రసాదాలను తెచ్చి అందరికి పంచిపెట్టాడు. ఇనుమడించిన ఆనందంతో భక్తులు స్వీకరించి, కొంత ప్రసాదాన్ని వారివారి ఇళ్ళకు తీసుకుపోయారు.

ఇలా ప్రారంభమైన నరభగవానుని భజన పూజల ఉత్సవాం అతి కొద్దికాలంలో నగరమంతా దావానంలా పాకింది. రానురాను వందలాది జనం వందలాది జనం గుడిని సందర్శించి నారాయణశర్మ 'ఓం' అనగానే 'జయజయ' అంటూ భజన చేసి ప్రసాదాన్ని పుచ్చుకుని వెళ్లిపారు. నరుడి గుడి భ్యాతి ప్రబలి పారుగూళ్ళ నుంచి కూడా జనం రావడం మొదలుపెట్టారు. ఇప్పుడు నారాయణుడి గుడిని పట్టించుకున్నవారు లేరు. ఎవరైనా మనం ఒకసారి నారాయణుడి గుడికి వెళ్ళిచుకదా అంటే, "ఎందుకూ నరనారాయణులు (అంటే పూజారి నారాయణుడు) ఇద్దరూ ఇక్కడే ఉన్నారు కదా!" అని అనుకునేవారు.

నరుడి మహిమ నలుమూలలూ వ్యాపించింది. భక్తుల సంఘ్య పెరిగేకొద్దీ ప్రసాదాల తయారీ పెరిగింది. ఇందుకుగాను నారాయణశర్మకు ఒక కొత్త భవనాన్ని ధనపాలుడు తన సంతోషానికి చిప్పాంగా ప్రసాదించాడు. భజన బృందాల చందాలతో గుడిముందు అర్థా అడుగుల నరుని విగ్రహం నిర్మించడమే కాక ముఖ్యమైన వీధుల్లో కూడా వీటిని స్థాపించడం జరిగింది. భజన ప్రక్కియలో ఒక విశేషం ఉంది. చిలకగాచిలకగా మళ్ళిగలోంచి వెన్న వచ్చినట్టు భజన చేయగా చేయగా కొందరిలో ఒక వీరావేశం పుట్టుకొస్తుంది. వాళ్ళు కుమేళా భజనవీరులౌతారు. ఎవరైనా వారి భజనలకు ఆంక్షలు పెడితే అలాంటి వాళ్ళిక నరకానికి దారి చూసుకోవలసిందే

ఇదంతా గమనిస్తున్న మంత్రికి మతిపోయింది. అతని కోపమంతా తను ఏరికోరి ఎంపిక చేసుకున్న కేశవశర్మ మీదికి వెళ్లింది. వెంటనే నారాయణుడి గుడికి వెళ్లాడు. అక్కడ భక్తులెవ్వరూ లేరు. గర్భగుడిలో అంతా చీకటిగా ఉంది. కాని లోపల్నుంచి 'అష్టోత్తర శతనమార్గున' వినిపిస్తోంది. అది కాగానే కేశవశర్మ బయట వెలుగులోకి వచ్చి మంత్రిని చూసి నమస్కరించాడు. మంత్రి తన కోపాన్ని ఆపుకుంటూ "ఏమిటయ్యా కేశవవర్మా! మహా పండితుడివి. నీవంత చక్కగా దేవతార్పన చేస్తున్న భక్తులెవ్వరూ రారేమిటి?" అని అడిగాడు.

"అలాగాండీ? నాకు తెలిదే నేనేదో రోజూ వచ్చి పూజా కార్యక్రమాలు ముగించుకుని వెళ్తున్నాను. ఎవరూచేయే రానిదీ చూడలేదే?" అన్నాడు కేశవశర్మ సపినయంగా.

మంత్రికి తలను గోడకేసి కొట్టుకోవాలనిపించింది. "మరి చీకట్లో పూజలేమీటయ్యా?" మళ్ళీ అడిగాడు మంత్రి.

"అదాండీ - మూడురోజులుగా దీపాలు వెలిగించడానికి నూనె లేదండీ" అన్నాడు కేశవశర్మ.

"మరి అడగొచ్చు కదా?"

"అది నాకు తోచలేదండీ" అన్నాడు కేశవశర్మ - ఇందులో పెద్దగా మునిగిపోయిందేముందీ అనుకుంటూ.

ఆ సాయంత్రమే నరభగవాన్ భజన సంఘుం నుండి మంత్రికి ఒక ఆహ్వానం వచ్చింది. నరదేవునికి వారం రోజులు నిర్విరామ (సుత్తి) కార్యక్రమాన్ని చేబడ్చున్నామని, దాని ప్రారంభోత్సవానికి మంత్రిగారే అధ్యక్షపీతాన్ని అలంకరించాలని. ముందు దీన్ని తిరస్కరించాలనుకున్న భజనవీరుల ఆవేశం గ్రహించగలిగినవాడు కనుక సరేనన్నాడు మంత్రి.

మరుసటి రోజు ఉదయం యథావిధిగా మంత్రి క రాజుగారిని దర్శించుకున్నాడు. మంత్రి ముఖకవళికలు చూడగానే అతని మనస్సులో ఏమందో అట్టే కనిపెట్టేసిన క రాజు మంత్రి దగ్గరికొచ్చి మృదువుగా ఉపదేశించాడు.

"చూశారా మంత్రి అంత పెద్ద గుడిలో వున్న నారాయణుడు ఎక్కడో మారుమూల ఉన్నట్టున్నాడు. చిన్నగుడిలో ఉన్న నరుడు ప్రభ్యాత్మణైనాడు. దీనికంతా కారణం ఒక్కటే. భజన చేసేవాళ్ళు లేకుంటే ముక్కోటి దేవతలూ మూల కూర్చోవలసిందే ఈ నరుడైమి. ఏ నరుడైనా సరే. చుట్టూ భజన చేసేవాళ్ళంటే చాలు. మహిమాన్వితుడైతాడు. ఈ పరమసత్యాన్ని గ్రహించి మీ తదుపరి కార్యక్రమాన్ని నిర్వర్తిస్తే ఐశ్వర్యం కన్నా ఆరోగ్యం ఏమ్ముల్ని వరిస్తుంది" అని చెప్పి క రాజు వెళ్లిపోయాడు.

క రాజు ఉపదేశంలోని తత్త్వం మంత్రికి అర్థమయింది.

నరస్తుతి ప్రారంభోత్సవం రోజు మంత్రికి ఫునంగా స్వాగతం పలికి అధ్యక్ష పీరం మీద కూర్చోబెట్టారు. మంత్రి ప్రజలనుద్దేశించి ప్రసంగిస్తూ, "ఈరోజు ఈ నరభగవానుని విశ్వరూపమేమిటో మనకు తెల్పిసేటట్టు చేసిన శ్రీ నారాయణశర్మను అభినందిస్తూ అతనికి 'భజన సార్వభౌముడ'నే బిరుదును ప్రసాదించవలసిందిగా మహారాజును అర్థిస్తున్నాను" అన్నాడు. ఉద్దేకపూరితమైన భక్తుల చప్పట్లు నలుమూలలూ మారుమోగిపోయాయి.

"ఇప్పుడు నేను మంత్రిని కాను. భక్తుళ్ళి. భజన సంఘంలోని ఒక సభ్యుళ్ళి" అంటూ మంత్రి 'జయ జయ జయహా నరదేవా' అంటూ భజన మొదలెట్టాడు. వెంటనే భక్తులంతా ఆవేశంతో 'జయ జయ జయహా నరదేవా' అంటూ గొంతులు కలిపారు.

(ఈ కథలన్నీ గతంలో హసం ప్రతికలో ప్రచురించబడ్డాయి. అంతర్లాటీయంగా ఉన్న తెలుగువారందరికి చేరాలన్న ఉద్దేశంతో రచయిత ప్రత్యేక అనుమతితో పునర్పుదిస్తున్నాము)
(వచ్చేనెలలో మరోకథ)

Post your comments